

вчинила нового адміністративного правопорушення, то ця особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню».

Враховуючи зазначене вище, ми вважаємо, що притягнення особи до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП до вступу в законну силу ст. 126-1 КК України (тобто до 19.01.2019 р) не може бути враховано при визначенні систематичності як ознаки домашнього насильства. Крім того, якщо пройшов визначений у ст. 39 КУпАП строк, то попереднє притягнення до адміністративної відповідальності за ст. 173-2 КУпАП теж не може бути враховане при кваліфікації за ст. 126-1 КК України.

Список використаної літератури:

1. Степаненко О., Агапова К. Кількісний критерій систематичності як ознака домашнього насильства. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №4. С. 323-327.
2. Моніторинг ситуації реагування системи правосуддя на вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі: 2019 URL: <https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/Ukrainian%2019%20PRAVO%20Monitoring%20report.pdf> (дата звернення: 23.04.2021)
3. Лихова С. Я. Деякі процесуальні проблеми подолання домашнього насильства. *Наукові праці Національного авіаційного університету*. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». 2020. №2(55). С. 191-195.

Ключові слова: домашнє насильство, систематичність, систематичність домашнього насильства.

Ключевые слова: домашнее насилие, систематичность, систематичность домашнего насилия.

Key words: domestic violence, systematic nature, systematic nature of domestic violence.

ТАВЛУЙ ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук*

РОЗГолошення таємниці усиновлення: ОКРЕМІ АСПЕКТИ

Соціально-правовий захист дитинства є одним із основних показників розвитку суспільства, його благополуччя, цивілізованості та захищеності. Найвищий ступінь цього захисту – кримінально-правова охорона дитинства, яка забезпечує можливість застосування найсуворіших санкцій до осіб, які завдають істотної шкоди інтересам фізичного, психологічного, соціального, морального розвитку неповнолітніх, адже посягання на ці правовідносини вирізняються підвищеною суспільною небезпекою.

Таємниця усиновлення є одним із прав закріплених у сімейному законодавстві України. Так, у статті 226 Сімейного кодексу України зазначено, що дитина, яка усиновлена, має право на таємницю, в тому числі і від неї самої, факту її усиновлення [1].

Йдеться про те, що особи, яким у зв'язку з виконанням службових обов'язків доступна інформація щодо усиновлення (перебування осіб, які бажають усиновити дитину на облік, пошук ними дитини для усиновлення, подання заяви про усиновлення, розгляд справи про усиновлення, здійснення нагляду за дотриманням прав усиновленої дитини), а також інші особи, яким став відомий факт усиновлення, зобов'язані не розголошувати дану інформацію, і в тому разі, якщо для дитини сам факт усиновлення не є таємним.

Відомості про усиновлення видаються судом лише за згодою усиновлювача. Крім випадків, коли такі відомості потрібні правоохоронним органам, у зв'язку з цивільною справою чи кримінальним провадженням.

Таємниця усиновлення забезпечується також відповідно до статті 229 Сімейного кодексу України «Право усиновлювача бути записаним батьком, матір'ю дитини», статті 230 Сімейного кодексу України «Право усиновлювача на зміну відомостей про місце народження та дату народження дитини», статті 231 Сімейного кодексу України «Зміна прізвища, імені та по батькові особи, яка усиновлена» [2, с.425].

Дитина, яка усиновлена, має право на таємницю усиновлення, в тому числі й від неї самого, самого факту усиновлення (ч. 2 ст. 226 СК України). Водночас у ст. 7 Конвенції про права дитини передбачено право дитини, наскільки це можливо знати своїх батьків. Тому відповідно до ч. 3 ст. 226 Сімейного кодексу України усиновлена дитина після досягнення нею 14 річного віку має право на отримання інформації щодо факту її усиновлення. Згідно з ч. 3 ст. 227 Сімейного кодексу України, якщо усиновлюється дитина, яка не досягла семи років, службові особи, у випадку виявлення її згоди, на усиновлення, зобов'язані вживати заходів щодо забезпечення таємниці усиновлення від неї самої. А відповідно до частини другої цієї статті, усиновлювач має право приховувати від дитини сам факт її усиновлення, якщо розкриття таємниці усиновлення, може нашкодити її інтересам. Водночас, згідно з частиною 1 статті 227 Сімейного кодексу України усиновлювач вправі вимагати нерозголошення цієї інформації особами, яким стало відомо про неї, як до, так і після досягнення дитиною повноліття. Отже, в сімейному законодавстві існує два види таємниці усиновлення: від самої дитини та від інших осіб.

Розголошення таємниці усиновлення в багатьох випадках призводить до тяжких сімейних конфліктів, особистих трагедій, розриву сімейних відносин та інших тяжких наслідків. Тому закон не лише забороняє розголошувати таємницю усиновлення, а й встановлює кримінальну відповідальність відповідно до статті 168 Кримінального кодексу України за відповідні дії [3, с. 108].

Так, розголошення таємниці усиновлення передбачає протиправне розкриття такої таємниці і поширення відомостей, що її становлять, серед осіб, яким не було відомо про факт усиновлення. Таке поширення

може полягати у повідомленні таємниці усиновлення якійсь конкретній особі, наприклад самому усиновленому, або невизначеному колу осіб. Його змістом, зокрема, дійсного місця, дати народження, прізвище, ім'я та по-батькові (якщо вони змінені) усиновленого, часу прийняття рішення про усиновлення (удочеріння) та реєстрації цього факту. Розголошення таємниці усиновлення може здійснюватися усно, письмово, за допомогою засобів зв'язку, соціальних мереж та в інший спосіб, який на кваліфікацію не впливає [4, с. 125].

На думку В.В. Гальцової, під розголошенням таємниці усиновлення (удочеріння) розуміє доведення будь-яким способом до відома третіх (сторонніх осіб) всупереч волі усиновителя (удочерителя), а у випадках, передбачених законом – без згоди органів опіки або піклування інформації, яка становить таємницю усиновлення (удочеріння) [5].

Право на таємницю особистого життя, як зазначає О.О. Кулініч, означає гарантовану державою можливість самостійного визначення можливості ознайомлення з ним інших осіб, на збереження у таємниці відомостей особистого, інтимного характеру [6, с. 33].

Так, О.П. Горпинюк у дисертаційному дослідженні, присвяченому кримінально-правовій охороні інформаційного аспекту приватності в Україні зазначає, що обсяг поняття приватності (в інформаційному аспекті) у кримінальному праві становлять види інформації про приватне життя особи, до яких вчена відносить і таємницю усиновлення (удочеріння) та пропонує виключити із Кримінального кодексу України статтю 168, передбачивши при цьому відповідальність за незаконні дії з усіма видами приватних таємниць відповідно до статті 182 Кримінального кодексу України [7, с. 6, 15].

Обов'язковою ознакою розголошення є відсутність волі усиновителя на розкриття даної таємниці. Ця ознака буде мати місце й тоді, коли усиновитель знав про намір винного розголосити факт усиновлення, та заперечував проти цього, а також у тому разі, коли йому не було відомо про намір винної особи.

Список використаної літератури:

1. Сімейний Кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
2. Анчукова М.В. Щодо кримінальної відповідальності за розголошення таємниці усиновлення (відповідно до ст. 168 КК України) / М.В. Анчукова. – Державо і право. 2009. Вип. 45. С. 424-430.
3. Письменна О.П. Таємниця усиновлення / О.П. Письменна, І.Ю. Задорожна // Національний вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. Випуск 41. Том 1. 2016. С. 107-110.
4. Журило С.С. До питання про таємницю усиновлення в Україні / С.С. Журило // Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 1. Том 1. 2014. – С. 123-126.
5. Гальцова В.В. Кримінальна відповідальність за розголошення таємниці усиновлення (удочеріння) та незаконні дії щодо усиновлення

(удочеріння): аналіз складів злочинів [Електронний ресурс] // mydisser.com/en/catalog/view/6/348/9369.html

6. Кулініч О.О. Засоби масової інформації і приватне життя «публічних» осіб / О.О. Кулініч // Актуальні проблеми держави і права. – 2008. – С. 33.
7. Горпинюк О.П. Кримінально-правова охорона інформаційного аспекту приватності в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право»/ О.П. Горпинюк. – Л., 2011. – С. 23.

Ключові слова: усиновлення, діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, таємниця усиновлення, розголошення таємниці усиновлення.

Ключевые слова: усыновление, дети-сироты, дети, лишенные родительской опеки, тайна усыновления, разглашение тайны усыновления.

Key words: adoption, orphans, children deprived of parental care, secret of adoption, disclosures of secret of adoption.

ХИЛЬЧЕНКО АНАСТАСІЯ СЕРГІЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕЯКИХ ДОДАТКОВИХ ВИДІВ ПОКАРАНЬ

Кримінально-правова теорія і практика вимагають своєчасного реагування на динамічність суспільних процесів та удосконалення існуючих інститутів кримінального права. Враховуючи законодавчу інверсію та певні похибки правозастосовного процесу, що пов'язані з відсутністю раціональної методології застосування покарання та інших кримінально-правових заходів, переорієнтацією кримінально-правової політики на створення нової концепції, необхідним залишається застосування результатів тлумачення спірних моментів законодавства, викладених у правових висновках Верховного Суду (Україна) (далі – ВС), що є не лише джерелом права, а й своєрідним методичним посібником правничої герменевтики. Крім цього, вбачається характерним для сучасного періоду законодавчих практик – зміна парадигми застосування додаткових покарань у бік інтенсифікації за окремі види кримінальних правопорушень (далі – КП). Освітимо основні тенденції лише щодо окремих видів додаткових покарань.

- Покарання, передбачене у ст. 55 Кримінального кодексу України (далі – КК України), полягає в позбавленні обвинуваченого його суб'єктивного права на посаду, яку він обіймав, або на службову, професійну чи іншу спеціальну діяльність, якою він займався під час вчинення злочину, а також у тимчасовому обмеженні його правоздатності – можливості обіймати певні посади або займатися певною діяльністю протягом строку, встановленого вироком суду [1]. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю може бути